

Analiza prijavljenog maltretiranja u školi u okviru NFIO istraživanja

U svojoj studiji iz 2011. godine Nacionalna fondacija za istraživanje u obrazovanju (NFIO) u Velikoj Britaniji analizirala je različite vidove maltretiranja u skoro 100 srednjih škola, i, zahvaljujući saradnji sa učenicima, uspjela je da dođe do zanimljivih podataka o tome koje vrste taktika maltretiranja najviše emotivno pogađaju žrtve. U ovoj studiji je učestvovalo više od 35000 učenika starosti od 11 do 17 godina.

U ovom izveštaju su razmatrane emocionalne posledice šest različitih tipova taktika maltretiranja: (1) verbalno, (2) fizičko, (3) krađa/materijalna šteta, (4) rasizam, (5) neželjeni seksualni kontakt, (6) sajber-uznemiravanje. Od učenika koji su bili žrtve nasilja traženo je da pomoću skale od 1 do 4 ocene koliko često su bili srećni, tužni ili uznemireni, u depresiji, pod stresom ili nervozni, ili dobro raspoloženi.

Uznemirujuće je što je 44% učenika prijavilo da je doživelo maltretiranje u školi u nekom trenutku u poslednjih godinu dana. Učenici su takođe odgovarali na pitanje zašto su prema njihovom mišljenju maltretirani i popunjavali su upitnik u kome su sami ocenjivali svoje emotivno blagostanje. Skoro jedna trećina učenika uzrasta od 11 do 15 godina doživelo je verbalno maltretiranje, koje je najčešći vid maltretiranja. Takođe, rezultati nedvosmisleno pokazuju da je emocionalno najštetnije maltretiranje u kome su pojedinci izostavljeni ili isključeni iz društvenih grupa. Ovo istraživanje je u suprotnosti sa verovanjem da reči nikada ne mogu da bole koliko u udarci. Ispostavilo se da su emocionalne traume nastale kao posledica društvene izolacije i verbalnog maltretiranja mnogo veće od onih izazvanih fizičkim zlostavljanjem. U skladu sa tim, u zaključku izveštaja se naglašava da nastavnici i roditelji ne smeju da pridaju manji značaj posledicama psihičkog maltretiranja dece.

Rezultati su analizirani na osnovu uzrasta i pola ispitanika. U izveštaju se navodi da je isključenost iz društvenih grupa češća kod devojčica nego kod dečaka, ali da su emocionalne traume nastale usled društvene izopštenosti veće kod dečaka. Potrebno je više istraživanja da bi se utvrdilo zašto je tako. Međutim, analitičari pretpostavljaju da su grupe u kojima se dečaci druže veće od grupa devojčica pa iz tog razloga nepripadanje većoj grupi više pogađa i umanjuje prilike za socijalizaciju. Kod devojčica neželjeni seksualni kontakt, iako najređi tip maltretiranja, ostavlja najveće posledice.

Izveštaj podstiče kako škole tako i roditelje da konkretnije pristupe rešavanju problema isključenosti iz društva. Ovakav vid maltretiranja je možda teže primetiti od drugih (npr. od fizičkog zlostavljanja). Iz tog razloga često može dugo da ostane neprimećeno i da za to vreme dovede do značajnih emocionalnih posledica. U izveštaju se pohvaljuje već postojeća inicijativa u školama za sprečavanje društvene izopštenosti ali se takođe navodi da postoje brojne teškoće u primeni efikasne strategije koja bi dovela do trajnog rešenja ovog problema. NFIO naglašava važnost borbe protiv psihičkog maltretiranja u školama koje ostavlja velike posledice. Kontekstualizacija ovih rezultata bila bi bolja da je NFIO navela kakve škole su bile obrađene: privatne, državne, internati, verske škole itd. Takvi detalji u istraživanju dali bi još preciznije rezultate.

Pripremila Kejti Žavano za Centar za zaštitu dece u Jugoistočnoj Evropi, jun 2016.

izvor: Benton T. (2011). Istraživanje Sticks and stones may break my bones, but being left on my own is worse: An analysis of reported bullying at school within NFER attitude survey. Slough: NFER